

Eesti Apostlik Õigeusu Kirik MTÜ

Registrikood: 80208476

Aadress: Wismari 32, 10136 Tallinn

Kontaktandmed: diakon Ignatios Indrek Rand; ignatios@eoc.ee

KURRESSAARE PÜHA NIKOLAI KIRIKU INTERJÖÖRI VIIMISTLUSE SEISUKORD JA ETTEPANEKUD

14.05.2024

26. aprillil k. a. külastasid Kuressaare püha Nikolai kirikut restauraator Eva Mölder ja kunstiajaloolane Juhan Kilumets. Külastuse eesmärgiks oli kiriku siseviimistluse seisukorra ülevaatatus ja esmaste restaureerimistööde kavandamine. Ülevaatuse lähtepunktiks oli tellija valmidus proovitöö tegemiseks pikihoone ühe võlviku ulatuses.

Interjööri värviuuringud teostati 2005. aastal (OÜ Rändmeister), aasta varem konserveeriti kupli viklitel paiknevad õlimaalid (KAR-grupp OÜ). Koos uuringutega koostati hoonele muinsuskaitse eritingimused. Paarikümne aastaga on kiriku siseviimistluse seisukord oluliselt halvenenud. Uuringute aruandes püstitatud ülesandeid kiriku sisekliima parandamiseks ja müürides liigniiskuse taseme alandamiseks ei ole seni täidetud. Õlivärvide koorumine on ulatuslik ja aktiivne. Esineb soolade kristalliseerumist.

18. sajandi lõpul ehitatud kirikut on läbi 19. sajandi värvitud „hingavate“ lubi- või liimvärvidega, 20. sajand tõi kaasa õlivärvide ajastu. Siseviimistluse praegune seisukord näitab, et koorikuna irdunud õlivärvide kinnitamine ei ole mõeldav ning need kihid tuleb eemaldada. Õlivärvidest loobumine ja pöördumine lubjapõhiste materjalide juurde on küll suur muudatus, kuid see pole vastuolus hoone ehituslooga. Heaks näiteks sarnasest lähenemisest on samast ajast pärineva Võru Jekaterina kiriku restaureerimine 2000. aastate algul.

Interjööri restaureerimise töömahtude määramiseks ja ökonoomsete meetodite väljatöötamiseks tuleks astuda järgmised sammu:

RÄNDMEISTER oü

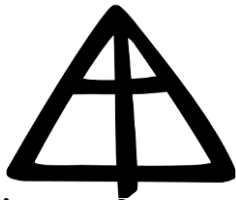
Mõõna tee 15
12112 Tallinn
tel 6 232 546
5 157 157

Reg. nr. 10522107

MTR reg EEP000399

Muinsuskaitseameti
tegevusluba E113/2004-P

a/a 1120278339
Swedbank

RÄNDMEISTER

1. Ühte võlvikut (seina- ja võlvipinnad, osaliselt vööndkaared ja piilarid) hõlmava proovitöö **tegevuskava koostamine** ja kooskõlastamine Muinsuskaitseametis. Tegevuskava sisaldab puhastustööde meetodikaid ja restaureerimiseks vajalike eel- ja hooldustööde kirjeldusi. Konkreetse võlviku valivad tellija ja restauraatorid koos.
2. Tööde I etapp: proovivõlviku sein- ja võlvipindade **puhastamine õlivärvide**st. Puhastamine teostatakse mehaaniliselt irdunud värvi eemaldades ja kinnist värvi keemisiste kompressidega (nt. OPS Pro, Eskaro) pehmedades. Vajadusel kasutatakse värvifreesi ja kiirgurit. Pindade puhastamise peamiseks eesmärgiks on säilitada aluspind võimalikult tervena. Eemaldatakse tsementi sisaldava mördiga tehtud parandused. Sõltuvalt puhastamise tulemusest otsustatakse pindmiste krohviparanduste tegemise ja konaruste tasandamise vajadus. Selle etapi töödega võib liita tugevalt koordineeritud õlivärvide eemaldamise kogu interjööris.
3. Proovitöö tulemuste põhjal koostatakse interjööri krohvitud pindade **restaureerimise projekt/tegevuaks**va. Eelnevalt konsulteerida Muinsuskaitseametiga muinsuskaitse eritingimuste vajalikkuse osas.
4. Tööde II etapp: proovivõlviku **viimistlemine**; ülejäänud võlvikute puhastamine sarnaselt I etapile. NB puhastus- ja viimistlustööd tuleb kavandada aastase vahega.

Interjööri restaureerimiseks (värvimiseks) sobivate tingimuste kujundamine:

- Puhastatud pindade kuivatamine ühe kliimatsükli (suvi-talv-suvi) jooksul
- Sooldumisprotsesside jälgimine
- Sisekliima pikaajaline monitoorimine logeritega
- Põrandaaluse ruumi ventileerimine müüride niiskuse vähendamiseks
- Analüüsida ahikütte mõju sisekliimale ning ahjude läheduses ja kohal olevatele sein- ja võlvipindadele

Eva Mölder
restauraator

RÄNDMEISTER oü

Mõõna tee 15
12112 Tallinn
tel 6 232 546
5 157 157

Reg. nr. 10522107

MTR reg EEP000399

Muinsuskaitseameti
tegevusluba E113/2004-P

a/a 1120278339
Swedbank